

MSB och samhällets informationssäkerhet

Informationssäkerhet är en stödjande verksamhet för att öka kvaliteten hos samhällets funktioner. MSB har i uppdrag att stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet.

Information i dess olika former ses idag som en viktig resurs för att samhället ska kunna fungera. Men informationshantering i olika former tillgodoser inte bara våra behov – den skapar också beroenden och risker. För att undvika störningar och kunna hantera kriser behövs ett ändamålsenligt förebyggande arbete med informationssäkerhet i hela samhället. MSB har i uppdrag att stödja och samordna detta arbete.

MSBs uppdrag riktar sig till allt ifrån andra myndigheter, kommuner och näringslivet till enskilda individer. En stor del av myndighetens arbete inom området handlar om att stödja förebyggande åtgärder och främja ett systematiskt långsiktigt arbete med informationssäkerhet på alla nivåer i samhället. Säkerhetsåtgärder bör både syfta till att skapa en mer resilient informationshantering vid samhällets normaltilstånd och att hantera mer allvarliga störningar och kriser. En väl fungerande vardagssäkerhet är ofta likställd med att vara förberedd på allvarigare händelser.

MSB:s uppdrag inom området informationssäkerhet

- Stödja och samordna arbetet med samhällets informationssäkerhet samt analysera och bedöma omvärldsutvecklingen inom området.
- Lämna råd och stöd i fråga om förebyggande arbete till andra statliga myndigheter, kommuner och landsting samt företag och organisationer.
- Rapportera till regeringen om förhållanden på informationssäkerhetsområdet som kan leda till behov av åtgärder inom olika nivåer och områden i samhället.
- Svara för att Sverige har en nationell funktion med uppdrag att stödja samhället i arbetet med att förebygga och hantera IT-incidenter.
- Förvalta den nationella strategin och handlingsplanen för informationssäkerhet.
- Samordna civila myndigheters arbete med säkra kryptografiska funktioner.
- Stödja medieföretagens beredskapsplanering.
- MSB har föreskriftsrätt på informationssäkerhetsområdet.

Strategi och handlingsplan för hela samhället

MSB har i samarbete med övriga ansvariga myndigheter på regeringens uppdrag tagit fram en strategi för samhällets informationssäkerhet. Strategin gäller för perioden 2010-2015 och riktar sig till hela samhället – från statliga myndigheter, kommuner och landsting, företag, organisationer till privatpersoner.

Strategin pekar ut en färdriktning med långsiktiga mål för samhällets informationssäkerhet. Målet är att uppnå en god informationssäkerhet i samhället som främjar:

- medborgares fri- och rättigheter samt personliga integritet
- samhällets funktionalitet, effektivitet och kvalitet
- samhällets brottsbekämpning
- samhällets förmåga att förebygga och hantera allvarliga störningar och kriser
- näringslivets tillväxt
- medborgares och verksameters kunskap om, och förtroende för informationshantering och IT-system

De strategiska målen ska uppfyllas genom att arbeta inom fem strategiska områden:

- Informationssäkerhet i verksamheter
- Kompetensförsörjning
- Informationsdelning, samverkan och respons
- Kommunikationssäkerhet
- Säkerhet i produkter och system

Strategin kompletteras med en nationell handlingsplan med konkreta åtgärdsförslag. Handlingsplanen förvaltas av MSB och revideras vart tredje år. Strategin uppdateras tillsammans med berörda myndigheter minst vart sjätte år.

Föreskrifter

Den 1 februari 2010 trädde MSB:s föreskrifter om statliga myndigheters informationssäkerhet ikraft (MSBFS 2009:10). Enligt föreskrifterna ska statliga myndigheter tillämpa ett ledningssystem för informationssäkerhet. Det innebär bl.a. krav på att myndigheter ska klassificera sin information, identifiera och hantera risker samt fortlöpande utvärdera och förbättra sin säkerhet. Arbetet ska bedrivas enligt etablerade informationssäkerhetsstandarder. MSB har även utfärdat föreskrifter om civila myndigheters kryptoberedskap under och utanför ordinarie kontorstid (MSBFS 2009:11).

Metodstöd för informationssäkerhet

MSB tillsammans med övriga SAMFI-myndigheter har tagit fram ett metodstöd till stöd för verksamheters informations-säkerhetsarbete. Metodstödet ska fungera som ett stöd till alla typer av organisationer som ska införa och tillämpa ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS), med utgångspunkt i internationella standarder i ISO 27000-serien. Metodstödet finns på www.informationssakerhet.se

Program för ökad säkerhet i industriella informations- och styrsystem (SCADA)

MSB:s arbete med frågor kring säkerhet i industriella informations- och styrsystem genomförs inom ramen för ett program. Syftet med programmet är att skapa en ökad nationell förmåga att förebygga och hantera IT-relaterade risker och hot mot de system som styr och kontrollerar samhällsviktig verksamhet och kritisk infrastruktur.

Signalskydd och säkra kryptografiska funktioner

MSB inriktar och samordnar civila myndigheters signalskyddsverksamhet och arbete med säkra kryptografiska funktioner. Myndigheten beslutar dessutom om vilka civila myndigheter och andra samhällsviktiga verksamheter som ska tilldelas nationellt godkända kryptografiska funktioner för möjlighet till säker tvärssektoriell samverkan. MSB har föreskriftsrätt för civila myndigheter inom signalskyddsområdet.

NOS/CERT-SE

Den nationella operativa samordningsfunktionen NOS utgör tillsammans med CERT-SE den operativa verksamheten inom informations- och cybersäkerhetsområdet. CERT-SE är Sveriges nationella Computer Emergency Response Team med uppgift att stödja samhället i arbetet med att hantera och förebygga IT-incidenter.

Standardisering

MSB deltar aktivt både nationellt och internationellt i utvecklandet av standarder som berör informationssäkerhet. Myndigheten deltar bl a i SIS (Swedish Standards Institute) arbete kopplat till ISO:s (International Organization for Standardization) grupp JTC 1/SC 27 IT Security Techniques. MSB arbetar även tillsammans med FMV i frågor som rör standarden Common Criteria (CC), ISO/IEC 15408 och representerar Sverige som signatär i samarbetsorganisationen CCRA.

Samverkan

Informationssäkerhetens komplexitet och gränsoverskridande karaktär kräver en effektiv samverkan. Det handlar om samverkan mellan olika aktörer i Sverige, som statliga myndigheter, kommuner och landsting, näringsliv och intresseorganisationer, men också om internationell samverkan. MSB samverkar med en rad olika aktörer i flera samverkansforum.

Viktiga samverkansforum:

- Informationssäkerhetsrådet, med ledamöter från både näringslivet och offentlig sektor
- SAMFI - samverkansgrupp för informationssäkerhet Post- och telestyrelsen, Säkerhetspolisen/Rikskriminalpolisen, Försvarmakten, Försvarets radioanstalt, Försvarets materielverk/Csec och MSB
- Fidi SCADA, Fidi Vård och omsorg och Fidi FINANS - grupper för informationsdelning med inriktning på industriella styrsystem och finanssektorn
- Mediernas beredskapsråd - privatoffentlig samverkan inom mediesektorn
- Nätverk som SNITS (myndigheter), KIS (kommuner), NIS (landsting), SWITS (forskning) m fl

Läs mer:

www.informationssakerhet.se
www.msb.se/informationssakerhet
www.cert.se

Kontakta Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

651 81 Karlstad

Tfn: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 25
registrator@msb.se
www.msb.se

Verksamheten för samhällets
informations- och cybersäkerhet

Publ.nr MSB301